

Denna spoilerfria recension av SKYFALL publicerades 2012-10-18

DANIEL CRAIG HAR HITTAT HEM SOM JAMES BOND I SKYFALL

Av Anders Frejdh, redaktör för Skandinaviens mest omfattande site om Ian Flemings James Bond – From Sweden with Love – <http://jamesbond007.se>

James Bond är äntligen tillbaka på biograferna i den 23:e filmen av EON Productions, *SKYFALL*. För tredje gången gör **Daniel Craig** rollen som Ian Flemings odödlige agent 007 med rätt att döda, denna gång mer personlig än någonsin. Det känns som Craig att har "hittat hem" och nu helt satt sin egen prägel på rollen. Även om ingen, i mina ögon, någonsin kommer att överträffa **Sean Connerys** eleganta och hårda version av 007 så vill jag ändå framhålla att Craig är en fantastisk skådespelare, kanske den främste som hittills tagit sig an rollen.

Titeln *SKYFALL* är ny och har ingen koppling till Ian Flemings romaner eller någon av de andra Bondböckerna. Utan att avslöja för mycket har titeln en stor betydelse i filmen som bygger på ett välskrivet manus av **Neal Purvis & Robert Wade** och **John Logan**. Med all rätt kan de vara stolta då manuset är mycket starkt och filmen är lika välgjord som den är påkostad. Vi får se James Bond i situationer som vi aldrig tidigare sett honom i.

Filmerna, som inte har någon koppling till de två tidigare med Craig, börjar med en hisnande och fantastisk sekvens i Turkiet med spektakulära stunt av filmens stuntkoordinator, **Gary Powell**, och hans talangfulla team av stuntmän. Ett av Sveriges tre bidrag i filmen, **Ola Rapace** i rollen som den lakoniske Patrice, imponerar i fighten med James Bond (Daniel Craig) på taket av ett rusande tåg. En klart imponerande inledningssekvens som tar oss genom Istanbuls fantastiska gator där trafikchaos är nästintill ett understatement. En stor eloge till det andra produktionsteamet med **Terry Bamber** i spetsen.

Den efterföljande förtexten, som **Maurice Binder** (1925-1991) så starkt satte sin prägel på i de 14 av de 16 första Bondfilmerna, är både finurlig och minnesvärd ackompanjerad av **Adeles** ledmotiv för filmen. Återigen har **Daniel Kleinman** visat prov på sina färdigheter. En av de bästa i vår tid, enligt mig.

SKYFALL är den näst längsta James Bond-film hittills med sina 143 minuter (*CASINO ROYALE* är med sina 144 minuter den längsta). Det är en väl genomtänkt Bondfilm med ett bra manus, det märks att man lagt ner mycket tid på det med tanke på den något kritiserade *QUANTUM OF SOLACE*. Denna gång har man haft mer tid på sig än vanligt att bearbeta manus och det syns tydligt. Dessutom har Daniel Craig varit personligt engagerad i valet av både regissören **Sam Mendes** och valet av **Javier Bardem** som spelar Bonds huvudfiende i filmen, Raoul Silva. Bardem gör en briljant prestation som Bondskurk, en av seriens absolut bästa, otäck, intelligent och galen.

Ett av valen man gjorde för *SKYFALL* var att ta tillbaka "Q", som i 17 av de tidigare filmerna spelades av den mycket omtyckte skådespelaren **Desmond**

Llewelyn (1914-1999). Nu får vi för första gången se **Ben Wishaw** axla rollen som en yngre och mer dataorienterad utrustningsmästare. Det återstår att se vad de gör av relationen mellan 007 och Q men kemin mellan de båda skådespelarna finns där, liksom humorn och respekten för varandra.

Judi Dench gör för sjunde gången rollen som Bonds chef, "M", och som vanligt gör hon ett gediget och bestående framträdande. Relationen mellan M och James Bond fördjupas än mer i denna film, mer personlig än någonsin tidigare.

En av "Bondbrudarna", även om det känns fel att kalla dem så efter att ha sett filmen, spelas av den välformade och uppenbarligen talangfulla skådespelerskan **Bérénice Marlohe**. Hon spelar den enigmatiska karaktären "Severine" som jag tror kommer bli en av de mest minnesvärda tjejerna i hela serien. **Naomie Harris** gör en fantastisk insats som Bonds kollega på fältet, "Eve", jag både hoppas och tror att hon kommer tillbaks.

Regissören **Sam Mendes** (Oscarsbelönad för *American Beauty* vid 2000 års gala) första Bondfilm är förhoppningsvis inte hans sista. Han är en sann Bondfantast sedan barnsben och en talangfull filmmakare, det är som grädden på moset för filmen.

I *SKYFALL* syns ett otal dataskärmar vilka inte direkt går att filma av tekniska skäl. Här vill jag framhålla **Ian Sargent** som lagt ner 11 månaders arbete på dessa i efterbearbetningen av filmen och med en hel del förändringar i sista sekund.

De flesta Bondfilmer är kända för att innehålla en mängd produktplaceringar vilket är förståeligt med tanke på produktionskostnaden, så är även fallet i denna film, men det är varken överdrivet eller på annat sätt störande. Att Bond skulle överge sin Martini för Heineken har jag aldrig trott på, så blev det inte heller.

Filmmusiken görs denna gång av den Oscarsbelönade **Thomas Newman** som för första gången har komponerat musiken till en James Bond-film, han gör det med den äran samtidigt som avsaknaden av **John Barrys** musik finns kvar. **Adeles** ledmotiv "Skyfall" är producerat av **Paul Epworth**. Enligt mig finns det tre typer av Bondlåtar: Vissa är maffiga, fräcka och sexiga som "Goldfinger". En del är reflekterande och sorgliga som "You Only Live Twice" medan andra är hymnvänliga och äventyrliga som "Live And Let Die". Adeles låt tillhör helt klart de mer reflekterande och sorgsna. Veldig Bondig men också mycket Adele. Det är en vacker ballad som sannolikt blir en klassiker.

Filmens producenter och **Albert R. Broccolis** arvtagare, **Barbara Broccoli** och **Michael G. Wilson**, har för andra gången visat att deras vision att återuppliva fenomenet James Bond varit lyckad och är rätt väg att gå. Daniel Craigs version av Ian Flemings agent är unik och mer känslfull än tidigare versioner, jag grät faktiskt vid ett tillfälle. Visst finns det även lite humor i *SKYFALL* men det är en bra bit kvar till Roger Moores filmer även om undertecknad inte känner någon avsaknad av dem.

För att sammanfatta, en väl avvägd Bondfilm för 50-årsjubileet av *AGENT 007 MED RÄTT ATT DÖDA* (även om den hade premiär i Sverige först i april 1963) och en av de bästa filmerna i hela serien. *SKYFALL* är en korsning mellan *TID FÖR HÄMND* och *CASINO ROYALE*, jag tror den kommer att bli en klassisk Bondfilm. Det välskrivna manuset, de spektakulära actionscenerna, en fantastisk ensemble tillsammans med Q:s återkomst samt en minnesvärd och otäck skurk ger filmen en tyngd som består ett bra tag efter att eftertexterna slutat rulla. De svenska skådespelarna i filmen, **Ola Rapace** och **Jens Hultén**, kan båda vara stolta, att fightas med självaste James Bond är få förunnat. De gör en gedigen insats även om de inte säger ett ord, det kommer sannolikt av att det från början var tänkt att deras karaktärer skulle spelas av professionella stuntmän. Efter att ha imponerat på stuntkoordinatören **Gary Powell** valdes de ut i tuff konkurrens. Fyra av fem svenska flaggor är mitt betyg på *SKYFALL*.

From Sweden with Love var först i världen med att publicera namnet på Ola Rapace roll i filmen liksom att avslöja Jens Hulténs medverkan.

Förutom Ola Rapace och Jens Hultén har en annan svensk arbetat med *SKYFALL*, **Per Hallberg**, Oscarsbelönad ljudläggare.

Filmen började spelas in den 7 november 2011 i London varefter filmteamet sedan fortsatte till Skottland, Shanghai och Turkiet.

SKYFALL har världspremiär i Sverige och Storbritannien den 26 oktober 2012, nästan exakt fyra år efter det att den förra filmen, *QUANTUM OF SOLACE*, hade premiär.

Den kungliga galapremiären i London halls den 23 oktober i Royal Albert Hall. Galapremiären i Stockholm äger rum den 24 oktober och arrangeras av ZAP Events.

Recension av Anders Frejdh © 2012 From Sweden With Love. Får inte återges utan tillstånd.